

Aan: Gedeputeerde Staten van Utrecht en Provinciale Staten van Utrecht
Archimedeslaan 6
3508 TH Utrecht
Datum: 7 juli 2016
Ons kenmerk: PCL 2016/03
Onderwerp: PCL column over Herijking Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

Deze column is een terugblik van de PCL op het klankbordgesprek dat de voorzitter en enkele leden van de PCL op 14 april 2016 voerden met gedeputeerde Van den Berg en betrokken ambtenaren over de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie.

Advies in de vorm van een goed gesprek

Klankborden over uitnodigend en duurzaam ontwikkelen

Herijking van een provinciale structuurvisie klinkt niet erg sexy. Gevraagd worden om erover te adviseren eigenlijk ook niet. Maar in een klankbordgesprek van de PCL met de verantwoordelijk gedeputeerde Pim van den Berg en drie van zijn ambtelijke medewerkers ontspan zich snel een mooie inhoudelijke conversatie. De PCL adviseerde in de vorm van een gesprek. Het aandragen van aandachtspunten en de verdieping in de discussie leidden tot een positieve ervaring en adviezen die meteen verwerkt konden worden.

Duurzaamheid als overkoepelende opgave

De drie hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie zijn Duurzame leefomgeving, Vitale dorpen en steden en Landelijk gebied met kwaliteit. Als drie nevenschikende opgaven. De PCL drong erop aan om van het werken aan een duurzame leefomgeving een overkoepelend doel te maken. Wij staan immers voor Vitale dorpen en steden en Landelijk gebied met kwaliteit in een duurzame leefomgeving. Het kan een kwestie van ordening lijken, maar wat de PCL betreft is het meer. De gesprekspartners omarmden die intentie: zowel bij de binnenstedelijke opgave als bij het versterken van de kwaliteit van het landelijk gebied zijn er duurzaamheidsambities over bescherming en ontwikkeling.

Uitnodiging tot ontwikkeling

De provincie heeft bij de gebiedsontwikkeling op het Eiland van Schalkwijk de afgelopen jaren samen met de gemeente Houten geëxperimenteerd met uitnodigingsplanologie: de intentie was initiatieven uit de samenleving meer ruimte te geven. De provincie wil het principe van uitnodigingsplanologie breder gaan toepassen, bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkelingen in andere gebieden en bij wind- en zonne-energie.

In het klankbordgesprek is verkend wat de grenzen van dit 'uitnodigen als sturingsfilosofie' zijn. De PCL: Uitnodigen is prachtig, maar wees altijd duidelijk wat de eigen ambities zijn. Zo mag en moet de provincie aangeven wat de ondergrenzen zijn qua ruimtelijke kwaliteit. Waar zal de provincie echt sturend optreden omdat er anders iets misgaat? Tegelijkertijd moet de uitnodiging nadrukkelijk ruimte bieden: waar zit die ruimte, en hoe zal de provincie omgaan met initiatieven uit de samenleving? Het is goed dat er ervaringen zijn opgedaan met het eiland van Schalkwijk. De 'lessen van Schalkwijk' kunnen eraan bijdragen dat uitnodigingsplanologie zich effectief ontwikkelt in de provincie.

Doorkijk naar de toekomst

De herijking van de Structuurvisie is volgens de provincie een 'beleidsarm' proces. Het wordt geen nieuwe visie. De PCL heeft er begrip voor dat de provincie terughoudend is met nieuw beleid. Tegelijkertijd ziet de PCL de herijking als een kans om de context van de structuurvisie te schetsen en een doorkijk naar de toekomst te geven. Er zijn immers veel ontwikkelingen gaande die een ruimtelijke impact zullen hebben, o.a. een grotere woningbouwopgave, de energietransitie, ontwikkelingen in de detailhandel. Die context, en de verbanden tussen de sectoren, vormen ook de context voor de binnenkort te ontwikkelen omgevingsvisie. Het is volgens de PCL een goede zaak als de provincie die samenhang in beeld brengt en anderen aanmoedigt en uitnodigt om ook vanuit een brede en samenhangende visie naar ontwikkelkansen te kijken.